

Miten suojelualueiden laajennus EU:n Biodiversiteettistrategian mukaisesti (30 by 30 + 10)

Työpajan vetäjät Essi keskinen ja Anette Bäck, Metsähallitus
Sihteeri: Markku Viitasalo, SYKE

Keskinen ja Bäck esittelivät jokaiselle ryhmälle aluksi ongelmakokonaisuuden, eli suojelualueiden laajentamisen haasteet ja kysyi, kenen pitäisi osallistua suunnitteluun. Sitten siirryttiin vapaaseen keskusteluun.

Tässä ryhmissä nousseita kysymyksiä, asioita ja kommentteja:

Kommentti: "Tuohan (30 % suojelualue) rajoittaa pirusti meren käyttöä!"

Saako poikkeuslupia, jos tarvitaan vähentää hylkeitä tms.?

Johtopäätös: Kaikkia toimintoja ei kaikilla suojelualueilla pidä eikä tarvitse rajoittaa: olennaista rajoittaa niitä paineita, jotka vaikuttavat suojeltaviin lajeihin ja habitaatteihin.

Rakentavan ja yhteiskunnan edut huomioivan suojelusuunnittelun mahdollisuudet ovat merellä ehkä paremmat kuin maapuolella, jossa konflikti metsätalouden ja suojelun välillä on ilmeinen. Merellä alueet ovat kyllä kaikkialla ihmisen vaikutuksen alaisia, mutta toisaalta alueet eivät koskaan ole sataprosenttisesti ja aina käytössä (kuten esim. pellot). Sovittelun mahdollisuuksia todennäköisesti on, jos vaan kompromissihalua on.

Kommentti: "Eihän Perämeren pohjukassa enää kannata kalastaa" (koska hylkeet...)

"Mikä on hylkeiden vaikutus uhanalaiseen meriharjukseen?" Asiaa ei tiedetä.

Vaikea yhtälö: suojata meriluonto, hylkeet, uhanalaiset kalat, kalastusmahdollisuudet ja ihmisen muut käyttömahdollisuudet, ml. lisätä tuulivoimaa...

VELMU-työ ja EMMA-alueet antavat kuitenkin hyvät mahdollisuudet järkevään suojelusuunnitteluun, jossa luonnon ja ihmisten/talouden edut voidaan yhteensovittaa. Mm. Perämerellä EMMA-alueiksi tunnistetut merialueet todennäköisesti kattavat varsin hyvin olemassa olevat arvokkaiden lajien ja luontotyyppien esiintymät.

Haasteena, että suojelua pitäisi saada lisää matalille alueille, ja ne ovat usein yksityisiä. Perämerellä ja Merenkurkussa erityisongelmana maan kohoaminen ja suuret vedenkorkeuden vaihtelut, jotka lisäävät tarvetta pienruoppauksiin.

Perämerellä (esim. Huiturin alueella) habitaatit muuttuvat nopeasti, ja paikat, jotka aiemmin suotuisia meriharjukselle, eivät sitä välttämättä enää ole.

Avomerituulivoiman rakentaminen tulee lisääntymään.

- Voiko tuulivoimaloista olla hyötyä biodiversiteetille?? Kyllä, ainakin syvemmillä ”monotonisilla”, vähädiversiteettisillä pohjilla, jos tuo lisää kovaa substraattia ja 3-ulotteista rakennetta.
- Voiko tuulipuistoja käyttää muihin tarkoituksiin: (a) vesiviljely, (b) kalastuskieltoalue?

Miten suojelualueiden kytkeytyvyys tulisi huomioida? haastava kysymys merellä...

Kenen pitäisi olla keskusteluissa mukana, esim. Perämerellä?

- Ammattikalastajat
- Virkistyskalastajat/perinnekalastajat
- Kalatalousalueiden edustajat; osakaskunnat
- rajajokikomissio
- matkailuyrittäjät
- Satamat

Voiko PV:n alueita hyödyntää, jos/kun ne ovat osittain vähäisellä käytöllä jo valmiiksi? Tätä on mietitty; erityisesti OECM:inä PV:n suoja-alueet voisivat osittain toimia. Tilanne ja selvitykset ovat vielä kesken.